

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โครงการธนาคารชุมชนของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง เป็นส่วนงานหนึ่งของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2545 เพื่อเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนบริการด้านการเงิน โดยเฉพาะการเงินกับชุมชน รวมทั้งประสานการพัฒนาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน อาทิเช่นด้านการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาด เป็นต้น เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการให้สินเชื่อแก่ชุมชน ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายหลักของธนาคารชุมชน มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กลุ่มที่สองคือกลุ่มลูกค้ารายย่อยทั่วไป สำหรับสินเชื่อที่ให้แก่กลุ่มกองทุนหมู่บ้านนั้น จะพิจารณาให้กู้เฉพาะหมู่บ้านที่ได้รับการจัดอันดับจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง 4 แห่ง ได้แก่ โครงการบัณฑิตกองทุนสถาบันราชภัฏ กรมพัฒนาชุมชน ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ (ธกส.) และธนาคารออมสิน ได้มีการสรุปผลและจัดชั้นชุมชนต่าง ๆ เป็น 3 เกรด คือ AAA, AA, A ผลการจัดชั้นทั่วประเทศปรากฏว่า ระดับ AAA มีจำนวน 23,945 ชุมชน ระดับ AA มีจำนวน 46,439 ชุมชน และระดับ A มีจำนวน 1,888 ชุมชน รวมทั้งสิ้น 72,272 ชุมชน (ข้อมูลจากสำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี 30 เมษายน 2546) ส่วนกลุ่มลูกค้ารายย่อยทั่วไป จะต้องมียอดหลักประกันประกอบการขออนุมัติสินเชื่อ

การพิจารณาวงเงินสินเชื่อ จะพิจารณาตามความจำเป็นของลูกค้าแต่ละอาชีพ และมีประเภทสินเชื่อที่กำหนดขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของลูกค้า คือ เงินกู้ระยะยาว (Community Term Loan) เงินกู้หมุนเวียน (Community Revolving Loan) ตั๋วเงิน (Community P/N Loan) เครื่องมือที่ใช้ในการพิจารณาสินเชื่อธนาคารชุมชน (Community Credit Scoring) มี 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นการพิจารณาหลักเกณฑ์บังคับ (Must Criteria) ส่วนที่ 2 เป็นการประเมินคะแนนสินเชื่อ (Credit Scoring)

ทั้งนี้ การพิจารณาหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะเป็นการประเมินคะแนนสินเชื่อของลูกค้าในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ข้อมูลชุมชน การจัดการ การผลิต/เกษตร/ค้า/บริการ การตลาด และการเงิน โดยในแต่ละด้านจะให้คำถาม 6 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 5 ข้อย่อย แต่ละข้อย่อยจะให้น้ำหนักคะแนนจากน้อยไปหามาก ซึ่งมีทั้งสิ้น 30 ข้อ รวมคะแนน 100 คะแนน เมื่อให้

คำตอบครบทุกคำถาม โปรแกรมจะคำนวณคะแนนออกมาโดยอัตโนมัติ โดยแต่ละช่วงคะแนนจะมีอันดับสินเชื่อ ดังนี้

ตาราง 1 สรุปหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

คะแนนสินเชื่อ(Credit Scoring)	อันดับสินเชื่อ (Credit Rating)	ความหมาย
ตั้งแต่ 85 คะแนนขึ้นไป	AA	เป็นลูกค้าที่ดีมาก คณะกรรมการธนาคารชุมชนหรือสาขางาน โครงการพิเศษหรือสาขา สามารถพิจารณาอนุมัติสินเชื่อได้ตามอำนาจของคณะบุคคล
ตั้งแต่ 75 คะแนนขึ้นไป แต่น้อยกว่า 85 คะแนน	A	เป็นลูกค้าที่ดี คณะกรรมการธนาคารชุมชนหรือสาขางาน โครงการพิเศษหรือสาขา สามารถพิจารณาอนุมัติสินเชื่อได้ตามอำนาจของคณะบุคคล
น้อยกว่า 75 คะแนน	F	เป็นลูกค้าที่มีคะแนนสินเชื่อต่ำธนาคารชุมชนหรือสาขา สามารถปฏิเสธคำขอสินเชื่อได้ทันที

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย. ธนาคารชุมชน. งานสินเชื่อและการตลาด (2546)

โครงการธนาคารชุมชน ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนบริการ ด้านการเงิน โดยเฉพาะเงินทุนกับชุมชน รวมทั้งประสานพัฒนาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน เช่น ด้านการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด เป็นต้น โดยมีเป้าหมายที่จะกระจายเงินทุนไปสู่ลูกค้ากลุ่มใหม่อีกกลุ่มหนึ่ง และต้องการผลตอบแทนที่เป็นกำไร แต่เนื่องจากว่าโครงการธนาคารชุมชนโครงการนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้น จึงยังไม่ทราบว่าโครงการนี้จะให้ผลตอบแทนในด้านต่าง ๆ เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ด้วยเหตุผลนี้จึงได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของโครงการธนาคารชุมชน และศึกษาผลกระทบของโครงการธนาคารชุมชน ที่มีต่อชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษา การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โครงการธนาคารชุมชนของธนาคารพาณิชย์
หนึ่ง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.ศึกษาผลการดำเนินงานของโครงการธนาคารชุมชนของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัด
เชียงใหม่

2.ศึกษาผลกระทบของ โครงการธนาคารชุมชนของธนาคารพาณิชย์หนึ่ง ในจังหวัด
เชียงใหม่ ที่มีต่อชุมชน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินงานของ โครงการธนาคารชุมชน ของธนาคารพาณิชย์หนึ่ง
จังหวัดเชียงใหม่

2.ทำให้ทราบถึงผลกระทบของโครงการธนาคารชุมชน ของธนาคารพาณิชย์หนึ่ง

3.นำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการนำเสนอผู้บริหาร เพื่อให้หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องพิจารณาคำหนดเป็นนโยบายต่อไป